

הַמָּטָה אִיהוּ, וּבִדְרָגָא שְׁתִּיתָאָה שְׂכִיחַ,
וְלִקְבֻלֵיה אָנן עֲבָדִין עֲנוּיָא דָא.

בְּתִיב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה,
וּכְתִיב (ויקרא כג) אַךְ בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ.
בַּעֲשׂוֹר, בַּעֲשִׂירֵי מִיבְעֵי לֵיהּ, מָאֵי בַעֲשׂוֹר.
אֵלָא, בְּגִין דְּהִשְׁתָּא בְיוֹמָא דָא, כָּל דְּרָגִין
עֲלֵאִין, אֲתֵיִן אֵלִין עַל אֵלִין, לְמַשְׁרֵי עַל
סִיְהָרָא, וְלֵאנְהָרָא לֵהּ. וְכִלְהוּ בְרִזָּא דְעֵשֶׁר, עַד
דְּסִלְקָא לְמַאָה. וְכַד קִיִּמָּא בְרִזָּא דְמַאָה, כְּדִין
כִּלְא חַד, וְאִקְרִי יוֹם הַכַּפּוּרִים. וְעַל דָּא
בַּעֲשׂוֹר, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר זְכוּר, שְׂמוֹר, דְּכִלְהוּ
אֲתֵיִן בְּגִין לְעֵשְׂרָא וְלֵאנְהָרָא בְרִזָּא דְעֵשֶׁר.

אַהֲרָר הָאֵי סְבָא רִישֵׁיה לִקְבֻלֵיה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן,
וְאָמַר לֵיהּ, (רַבִּי שְׁמַעוֹן) הָא יִדְעָנָא
דְּשִׂאֲלָתָא תַבְעֵי בְהָאֵי, בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי. אָמַר לֵיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן וְדָאֵי, (ס"א דָּא
בַּעֲשִׂירֵי יָאוֹת הוּא, וְהָכִי הוּא, אֲבָל בַּעֲשׂוֹר אֲמַאי וְכוּ') בַּעֲשׂוֹר יָאוֹת
הוּא. אֵי הָכִי הוּא, אָמַאי סָלִיק לְמַאָה, וְהָא
מִקְרָא לָא אֲתַחֲזִי, אֵלָא דְסָלִיק לְשַׁבְעִין,
מִשְׁמַע דְּכְתִיב בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי, וְכַד
מַעֲשִׂרֵי לְשַׁבְעָאָה עֵשֶׁר זְמַנִּין, הָא וְדָאֵי סָלִיק
לְשַׁבְעִין. אָמַר לֵיהּ, עַל דָּא אֲהַדְרִנָּא רִישָׁא
לְגַבְדָּ, דְּהָא יִדְעָנָא דְּחִפְיָא אַנְתָּ.

הָא חֲזִי, תְרִין רִזִּין הָכָא, חַד דְּהָא סִיְהָרָא חֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי אִקְרִי, וּבְגִין כְּפֹךְ אִקְרִי חֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי עֵשׂוֹר, בְּגִין דְּקָא מְנַהֲרִין לֵה עֵשֶׁר
זְמַנִּין, הָא מַאָה. וְתוּ, הָאֵי מְלָה דְּקָא מְרַת,
וְדָאֵי לְשַׁבְעִין סָלִיקָא בְהָאֵי יוֹמָא, (וּבְדִרְגָּא דְּשַׁבְעִין
אִיהוּ, וּבְדִרְגָּא דְּמַאָה אִיהוּ. לְדִרְגָּא דְּמַאָה לֵאשְׁלָמָא וְלֵאנְהָרָא.) וּבְהָאֵי
דְּרָגָא דְּשַׁבְעִין, דְּהָא בְיוֹמָא דָּא נָטִיל לְכָל
עֲמָא דִּישְׂרָאֵל לְמִידָן, וְכִלְהוּ קִיִּמִּין בְּנִשְׁמָתָא
יְתִיר מְגוּפָא, דְּהָא בְיוֹמָא דָּא עֲנוּיָא דְּנַפְשָׁא
אִיהוּ, וְלָא מְגוּפָא, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר וְעֲנִיתֶם אֶת

נִמְצָא, וּכְנִגְדָּה אָנוּ עוֹשִׂים עֲנוּיָא
זֶה.

כְּתוּב (במדבר כט) וּבַעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה, וּכְתוּב (ויקרא כג) אַךְ
בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ. בַּעֲשׂוֹר - בַּעֲשִׂירֵי
צְרִיף לוֹ לומר! מָה זֶה בַּעֲשׂוֹר?
אֵלָא מְשׁוּם שְׁעִתָּה בְיוֹם זֶה, כָּל
מְדַרְגּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת בְּאוֹת אֵלוּ עַל
אֵלוּ לְשֵׁרוֹת עַל הַלְבָנָה וְלֵהָאִיר
אוֹתָהּ, וְכִלְן בְּסוּד שֶׁל עֵשֶׁר, עַד
שְׁעוּלָה לְמַאָה. וְכֵאֲשֶׁר עוֹמְדַת
בְּסוּד שֶׁל מַאָה, אִזּוּ הַכָּל אַחַד,
וְנִקְרָא יוֹם הַכַּפּוּרִים. וְעַל זֶה
בַּעֲשׂוֹר, כְּמוֹ שְׁאִתָּה אוֹמַר זְכוּר,
שְׂמוֹר, שְׁכֹלֶם בְּאִים כְּדֵי לְעֵשֶׁר
וְלֵהָאִיר בְּסוּד שֶׁל עֵשֶׁר.

הַחֲזוּר הַזֶּקֶן הָיָה רֹאשׁוֹ כְּנֶגֶד רַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לוֹ, (רַבִּי שְׁמַעוֹן) הָרִי
יִדְעָתִי שְׂשִׂאלָה תִקְשָׁה כְּכָאן,
בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. אָמַר לוֹ

רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדָאֵי, (זֶה בַּעֲשִׂירֵי נִכּוֹן הוּא
וְכֵן הוּא, אֲבָל בַּעֲשׂוֹר מְדוּעַ וְכוּ') בַּעֲשׂוֹר
נִכּוֹן הוּא. אִם כֵּן הוּא, מְדוּעַ עוֹלָה
לְמַאָה? וְהָרִי מֵהַפְּסוּק לֹא נִרְאָה,
אֵלָא שְׁעוּלָה לְשַׁבְעִים, מִמִּשְׁמַע
שְׁכַתּוּב בַּעֲשׂוֹר לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי.
וְכֵאֲשֶׁר מַעֲשִׂרִים לְשַׁבְעִי עֵשֶׁר
פְּעָמִים, הָרִי וְדָאֵי עוֹלָה לְשַׁבְעִים.
אָמַר לוֹ, עַל זֶה הַחֲזוּרִי רֹאשִׁי
כְּלַפֵּיד, שְׁהָרִי יִדְעָתִי שְׁחַכֶּם אִתָּה.
בָּא וְרָאָה, שְׁנֵי סוּדוֹת כָּאן. אַחַד,
שְׁהָרִי הַלְבָנָה נִקְרָאת חֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי, וּמִפְּנֵי כֵן נִקְרָא חֲדָשׁ
הַשְּׁבִיעִי עֵשׂוֹר, מִפְּנֵי
שְׁכַשְׁמָאִירִים לֵה עֵשֶׁר פְּעָמִים -
הָרִי מַאָה. וְעוֹד, דְּכַר זֶה שְׁאִמְרַת,
וְדָאֵי לְשַׁבְעִים עוֹלָה בְיוֹם זֶה
(וּבְמִדְרָגָה שֶׁל שַׁבְעִים הִיא, וּבְמִדְרָגָה שֶׁל מַאָה
הִיא, לְדִרְגָּה שֶׁל מַאָה לְהַשְׁלִים וְלֵהָאִיר).
וּבְדִרְגָּה זוֹ שֶׁל שַׁבְעִים, שְׁהָרִי
בְיוֹם זֶה נוֹטֵל לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל
לְדוֹן, וְכֹלֶם עוֹמְדִים בְּנִשְׁמָה יוֹתֵר
מֵהַגּוֹף, שְׁהָרִי בְיוֹם זֶה עֲנוּיָא שֶׁל
הַנְּפֶשׁ הוּא, וְלֹא שֶׁל הַגּוֹף, כְּמוֹ